

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3064/2015. (IV. 10.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.I.20.816/2013/9. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában a Kúria – haszonélvezeti jog bejegyzése iránt indított perben hozott – Pfv.I.20.816/2013/9. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól.
- [3] Az indítványozó szerint a Kúria támadott döntése az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tulajdonhoz való jog sérelmét valósítja meg.
- [4] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló alapügy felperesei keresetükben kérték egy 1995-ben – időközben elhunyt fiukkal – kötött szóbeli megállapodás alapján haszonélvezeti joguk bejegyzését a per tárgyát képező ingatlanon, amely tekintetében az indítványozó alperesnek özvegyi haszonélvezeti joga állt fenn.
- [5] Az első fokon eljáró Pécsi Városi Bíróság ítélete szerint a bizonyítékok alapján aggálytalanul megállapítható volt, hogy a korábbi szóbeli megállapodás alapján a felperes szülők haszonélvezeti jogot szereztek a lakóház, udvar, gazdasági épület megjelölésű ingatlanon. A bíróság megkeresni rendelte az illetékes földhivatalt e jog ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése iránt, az alperes indítványozó özvegyi jogát rangsorban megelőzően.
- [6] Az alperesek által benyújtott fellebbezés után, a Pécsi Törvényszék mint másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta, a keresetet elutasította és mellőzte a földhivatal megkeresését, ezen felül az ítéletet hatályon

- kívül helyezte és az első fokon eljáró bíróságot újabb határozat hozatalára utasította.
- [7] A felülvizsgálati bíróságként eljáró Kúria viszont a jelen panasszal támadott ítéletében a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, és a felperesek haszonélvezeti jogát megállapító elsőfokú ítéletet helybenhagyta.
- [8] Az indítványozó előadta, hogy a Kúria döntése azért ellentétes az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésével, mert az túlterjeszkedett mind a kereseti kérelmen, mind az alapügy iratanyagán. Álláspontja szerint a támadott ítélet olyan mértékben – azaz a teljes ingatlanra vonatkozóan – állapította meg a felperesek haszonélvezeti jogát, amelyet az alapügyben maguk sem kértek.
- [9] Az indítványozó érvelése alapján az alapügy irataiból is megállapítható módon, a felek egykori megállapodása értelmében csupán az ingatlan alagsori raktárhelyiségére és padlásterére korlátozták volna a haszonélvezeti jogot, tehát a Kúria teljes körű haszonélvezetet megállapító ítélete alaptörvény-ellenes módon korlátozza az indítványozó özvegyi jogát, miáltal sérti a tulajdonhoz való jogát.
- [10] A panaszos által felvetett aggályok alapján az ítélet az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének sérelmével jár, mert a bírói ítélet korlátozza a tulajdonhoz való jogból következő rendelkezési jogát, megakadályozza őt a tulajdon szabad gyakorlásában. Álláspontja alátámasztása céljából az indítványozó számos korábbi, általa relevánsnak tekintett alkotmánybírósági határozatból idéz.
- [11] 2. A befogadhatóság formai feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság az alábbi következtetésekre jutott.
- [12] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani. A Kúria határozatát az indítványozó 2014. június 10. napján vette kézhez. Az alkotmányjogi panaszt postai úton nyújtották be és 2014. augusztus 4. napján érkezett az elsőfokú bírósághoz, ezért a panasz határidőben beérkezettnek tekinthető.
- [13] A panasz megfelel továbbá az Abtv. 52. § (1), illetve (1b) bekezdésében foglalt, az indítványokkal szemben támasztott formai követelményeknek, mivel megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését, a támadott bírói döntést, tartalmazza a bírói döntés alaptörvény-ellenességére vonatkozó okfejtést, és kifejezett kérelmet a Kúria megtámadott ítélete megsemmisítésére.

- [14] 3. A befogadhatóság tartalmi feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság az alábbiakat állapította meg.
- [15] Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti tartalmi követelményeket.
- [16] Az Abtv. 27. §-a alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [17] Az indítványozó az alapügy I. rendű alpereseként a jogvitában félként szerepel, így érintettsége nyilvánvaló és az Abtv. 27. §-a, valamint az 51. § (1) bekezdése szerinti jogosultnak tekinthető.
- [18] Az indítványozó panaszával a felülvizsgálati fórumként eljáró Kúria ítéletét támadja, a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségét kimerítette.
- [19] 4. Az Abtv. 29. §-a az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további tartalmi feltételeiként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel.
- [20] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének *d*) pontja alapján a bírói döntéseket az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára már nem rendelkezik hatáskörrel {elsőként lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; ezt követően megerősítette: 3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]}. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben

állást foglaljon [elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; ezt követően megerősítette: 3065/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [5]; 3391/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [25]; 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]]. Az Abtv. 27. §-a úgy rendelkezik, hogy alkotmányjogi panasszal az egyedi ügyben érintett személy, vagy szervezet akkor fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségét már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. A bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz így nem tekinthető hagyományos értelemben vett jogorvoslatnak, ugyanis az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is kizárólag az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazza {erről lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}.

- [21] Az indítványozó elsődlegesen arra alapozza a Kúria ítéletének alaptörvényellenességét, hogy az a felperesek kereseti kérelmén túlterjeszkedve, a teljes ingatlanra kiterjedően állapította meg a haszonélvezeti jogot.
- [22] Az Alkotmánybíróság áttekintette a bírósági eljárás iratait, köztük a felperesek által 2011. július 19. napján előterjesztett kereseti kérelmet, a fellebbezéseket, valamint a 2013. április 17. napján érkezett felülvizsgálati kérelmet is.
- [23] A Pécsi Városi Bíróság ítéletének indokolásában található utalás szerint felmerült ugyan, hogy a szóbeli megállapodás értelmében a felpereseknek haszonélvezeti joguk alapján egy alagsori raktárhelyiség és a padlástér használatára lett volna lehetőségük, azonban a bíróság ezt nem emelte be a tényállásba, a szülők haszonélvezeti jogát – a kereseti kérelemnek megfelelően – a teljes ingatlan tekintetében határozta meg.
- [24] Az Alkotmánybíróság álláspontja alapján tehát az alkotmányjogi panaszban kifejtett további aggályok valójában a bíróság által megállapított tényállást vitatják, a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára irányulnak, amelyre az Alkotmánybíróság nem rendelkezik hatáskörrel.
- [25] Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az indítványozó az alkotmányjogi panaszában a Kúria döntésének érdemével kapcsolatosan nem jelölt meg olyan pontosan körülírt alaptörvényellenességet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség kételyét.
- [26] 5. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósági vizsgálatának eredményeként így arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi

panasz az Abtv. 29. §-ában megfogalmazott befogadhatósági akadályban szenved. Az Alkotmánybíróság ezért a kérelmet – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (2)–(3) bekezdései, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendje 5. § (1) és (2) bekezdései alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2015. március 30.

Dr. Kiss László s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1465/2014.

